گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۵۲۶۷۱
دوشنبه ۲۱ تیر ۱۴۰۰ ۲۱:۱۱

سازمان تامین اجتماعی از دیروز تا امروز؛

توزیع ثروت از درگاه بزرگترین بنگاه اقتصادی کشور در دولت جدید

سازمان تامین اجتماعی ماحصل یک دوره اتفاقاتی است که کلید آن در سال ۱۳۰۱ و با تصویب اولین قانون استخدامی کشور، زده شد. اولین قانون استخدامی کشور با دربرگیری حداقل حقوق برای بازنشستگان استخدامی دولت، پایه و اساس شکل گیری سازمان بزرگ و چند وجهی تامین اجتماعی فعلی است.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، تحولات بعدی، ازجمله تصویب «لايحه قانوني بيمه‌هاي اجتماعي كارگران» در اواخر سال ۱۳۳۱ و در دوره نخست‌وزيري دكتر محمد مصدق و تاسیس سازمان مستقلي به نام «سازمان بيمه‌هاي اجتماعي كارگران» در نهايت به تصويب «قانون تأمين اجتماعي» در تيرماه ۱۳۵۴ و تشكيل «سازمان تأمين اجتماعي» منجر شد كه مي‌توان آن را آغازگر تحولي نو در نظام تأمين‌اجتماعي كشور دانست.
بعد از انقلاب هم سیاست‌های توزیع ثروت عمومی تقویت شد و در کنار محترم شمردن اصل مالکیت فردی، در اصول متعدد قانون اساسی و به‌ویژه در اصل ۲۹ متجلی شده و برخورداری از تامین اجتماعی به‌عنوان یکی از حقوق بنیادین آحاد شهروندان فارغ از تفاوت‌های قومیتی، جنسیتی و نژادی و نیز به‌عنوان تکلیف حکومت در برابر مردم، به رسمیت شناخته شده است.
سازمان تأمين اجتماعي که به موجب قانون مصوب سال ۱۳۵۴ تاسیس شده، در حال حاضر به عنوان مهم‌ترین و محوری‌ترین سازمان فعال در حوزه بیمه اجتماعی و بازنشستگی کشور، بیشترین تعداد بیمه‌شدگان، بازنشستگان و مستمری‌بگیران را در کشور تحت پوشش حمایت‌های متنوع خویش قرار داده است.

علاوه بر وظیفه اصلی این سازمان امروز با مشارکت و سرمایه‌گذاری در بخش های مختلف اقتصادی، تولید، صنعتی، بازرگانی و... حوزه فعالیت‌های خود را گسترش داده است.
سازمان تأمين اجتماعي در افق برنامه (سال۱۴۰۴) در نظر دارد که به جایگاه سازماني پايدار، پويا، چابک و سرآمد در پاسخگويي، با فرآيندهاي هوشمند ارائه خدمات كيفي و بهنگام تأمين اجتماعي به ذينفعان دست پيدا كند.
فعالیت های تامین اجتماعی به حوزه های مالی، تجاری، اقتصادی، بورس، سرمایه گذاری، مسکن، عمران، پژوهشی و آموزشی، گردشگری، نفت و پتروشیمی، صنعت بانکداری، گسترش پیدا کرده است.
توسعه صنعتی، تجاری، بازرگانی و... تامین اجتماعی باعث شده تا این سازمان با وجوه مختلف، سرمایه‌هایی که به واسطه حق بیمه ها کارگری و کارفرمایی به دست آورده را در راه ادامه حرکت چرخ‌های اقتصادی و صنعتی کشور به کار می‌گیرد.
عملکردی که نه تنها با به دست آوردن سود از سرمایه و فعالیت‌های اقتصادی، امکان اجرایی شدن تعهدات این سازمان در برابر بیمه شوندگان و بازنشستگان وجود دارد، بلکه با حمایت از بخش های مولد اقتصادی، از منافع ملی و کشوری دفاع می کند.

شرکت‌ها و موسسات تابعه سازمان تامین اجتماعی

شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا)
شرکت سرمایه‌گذاری خانه‌سازی ایران
مدیریت مشاور خدمات تامین ماشین
موسسه املاک و مستغلات تامین اجتماعی
انتشارات علمی و فرهنگی
موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی
شرکت رفاه و گردشگری تامین
بانک رفاه
هلدینگ میلاد سلامت تامین اجتماعی
موسسه حسابرسی تامین اجتماعی
آهنگ آتیه
شرکت کار و تامین
شرکت رفاه گستر تامین اجتماعی
مهندسان مشاور خانه‌سازی ایران
شرکت پالایش نفت لاوان
شرکت بازرگانی بین‌المللی تامین اجتماعی

با گسترش فعالیت‌ها و ورود به حوزه‌های مالی و صنعتی جدید، سازمان تامین اجتماعی، به یکی از ثروتمندترین سازمان‌های کشور تبدیل شد و بارها دولت‌ها از شرکت‌ها و صندوق‌های تحت مدیریت این سازمان برای جبران کمبود بودجه و نقدینگی خود استفاده کرده‌اند.
این روند تا بدانجاست که شستا بزرگترین طلبکار دولت قلمداد می‌شود. این در حالی است که انتظار می‌رود با عرضه سهام شستا در بورس، تا حدی از مسئولیت‌های سازمان تامین اجتماعی برای پاسخگوی به نیازهای دولت‌ها کم شود.
شستا بعد از این که ۲۹ فرودین ماه سال ۱۳۹۹ در بورس تهران عرضه شد، با توجه به حجم و انتظارات بازارسرمایه از این شرکت به یک سهم شاخص‌ساز

تبدیل شده و نقش کلیدی در بورس ایفا می کند؛ به گونه‌ای که با مثبت شدن تغییرات قیمت این سهم، کلیت بازار نیز رو به صعود حرکت می‌کند و به نوعی، لیدر بلامنازع بورس شناخته می‌شود. لیدری که می‌تواند به بازار جهت بدهد و از این منظر نیز مورد توجه دولتمردان و سرمایه‌گذاران قرار دارد.
در سبد سرمایه‌گذاری شستا، شرکت‌هایی همچون تاپیکو و سرمایه‌گذاری صبا تأمین حضور دارند که به تنهایی بار سودآوری سنگین این شرکت را به دوش می‌کشند.
از آن جایی که دو شرکت مذکور حجم زیادی در صنایع پتروشیمی و پالایشی سرمایه‌گذاری کرده‌اند و این صنایع جزو صنایع پیشرو و سودساز کشور محسوب می‌شوند، می‌توان گفت سودآوری مادام‌العمر شستا تضمین شده است و سازمان تامین اجتماعی با داشتن شرکت شستا، بزرگترین واحد اقتصادی کشور است.
همانطور که روند سودسازی شستا در سال‌های اخیر نشان می‌دهد، درآمدها و سودآوری روند صعودی قابل توجهی به خود گرفته و در سال مالی ۱۳۹۹ مبلغ سود خالص با جهش ۴ برابری، به بیش از ۱۹۲ هزار میلیارد ریال رسید و برآوردهای گروه تحلیلی سرمایه نگر حاکی از آن است که در سال مالی ۱۴۰۰ شستا رقمی بالغ بر ۲۷۰ هزار میلیارد ریال سود خواهد ساخت.

"برگرفته از گزارش تحقیق و مطالعات رسانه سرمایه نگر"
در این میان، نکته این است که آیا از تمام ظرفیت‌های شستا در جهت درآمدزایی و خلق ارزش استفاده شده است یا خیر؟!
بخشی از پاسخ این سوال را می‌توان در تابلوی معاملات بورس پیدا کرد؛ جایی که ارزش بازار شستا در برهه‌ای از زمان به رقم خیره کننده ۴۷۷۵ هزار میلیارد ریال رسید اما؛ به سبب عدم مدیریت صحیح و عدم اشراف کامل به بازار سرمایه، هم اکنون ارزش این شرکت به ۱۸۴۳ هزار میلیارد ریال سقوط کرده است.

به این ترتیب، موقعیت شستا به گونه‌ای است که هم می‌تواند سازمان تامین اجتماعی را به اوج ببرد و هم به سیبل انتقادات تبدیل کند.
عرضه سهام سایر شرکت‌های زیرمجموعه در بازار سرمایه، علاوه بر کسب درآمد مطلوب برای این سازمان و افزایش ارزش واقعی آن، موجب حضور قدرتمندتر در همه بازارها می‌شود و اشراف بیشتری بر بازارها خواهد داشت.
در واقع، سازمان تامین اجتماعی امروز به واسطه ورود و حضور در عرصه‌های مهم اقتصادی، یکی از ثروتمندترین و کلیدی‌ترین سازمان‌های اقتصادی کشور به شمار می‌رود و با بهبود شرایط در آینده، قطعا بر ارزش این سازمان و شرکت‌های تابعه آن، بیش از پیش افزوده خواهد شد و این افزایش ثروت و بالاتر رفتن ارزش، در نهایت به جیب بیش از ۴۲ میلیون نفر تحت پوشش و مستمری‌بگیران این سازمان خواهد رفت و زندگی غالب مردم را تحت تاثیر قرار خواهد داد.

حال با توجه به تلاش "دولت مردمی – ایران قوی" برای بهبود معیشت اقشار مختلف جامعه که در سالهای اخیر روزهای سختی را تجربه کرده و از سوی دیگر در مهمترین وعده های انتخاباتی رئیس جمهور منتخب کشور بهبود این وضعیت بیان شده، باید دید تحول اقتصادی در تمامی بدنه اقتصادی از جمله شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی که به اختصار "شستا" که تحت پوشش سازمان تامین اجتماعی با پوشش بیش از نیمی از جمعیت کشور که حقوق بگیران و مستمری بگیران را تشکیل می دهد، بعنوان بزرگترین و اصلی ترین شرکت های اقتصادی در چرخه اقتصاد کشور چه خواهد بود؟

اکبر حیدریان گزینه اصلی تصدی مسئولیت ریاست سازمان تامین اجتماعی، سعی دارد با توجه به سوابق مدیریتی در ساختار های وزارت دفاع، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، جامعه اسلامی کارگران استان تهران، فرمانده قرارگاه جهادی، خانه ایثارگران استان تهران و شهرداری زنجان و اجرای برنامه های اقتصادی، خون تازه ای به رگ های بنگاه های اقتصادی زیر مجموعه سازمان تامین اجتماعی تزریق نماید تا بتواند این سازمان را به مقصد نهایی دستیابی به برنامه های افق ۲۰ ساله اش در ۱۴۰۴ برساند.